

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

שער
שלישי

קובץ
שלשלת האור

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

בתרגום חפשי ללשון הקודש

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

כ"ד טבת

(חלק כא)

יוצא לאור על ידי מערכת

"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה

מחזור הראשון של לימוד הלקוטי שיחות
שבוע פרשת וארא, יט"כה טבת ה'תשפ"ה (ג)

LIKKUTEI SICHOT
TARGUM L'LOSHON HAKODESH

Copyright © 2025
by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY®
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

כד טבת

52

והנה בקריאת האגרת בשטחיות (ובפרט – קודם קריאת הביאור) אפשר להניח שהשימוש של רבינו הזקן בלשונות הכתובים, לשון נופל על לשון וכו', אינו אלא ליופי המליצה (כפי שה' רגיל בפרט בימים ההם), ע"ד ביאורי מפרשי התנ"ך בנוגע לריבוי כתובים בתנ"ך. אבל בלמדנו את ביאור האגרת (שכתבה רבינו הזקן בעצמו) מתברר כיצד כל א' מהלשונות מדוייקת היא וכוללת בתוכה ענין שלם.

וא"כ תמוה (כנ"ל): מדוע נקט רבינו הזקן דוקא לשון זו, שנאמרה על נבוכדראצר מלך בבל?

התמיהה אף גדולה מזו: ב"ביאור" אכן אינו מזכיר הלשון „פעולתו אשר עבד בה“, ואדרבה – שם⁶⁴ מדגיש (שמקבלים מהצדיק) „ע"י דבוריו ומחשבותיו“ – ולא „פעולתו“ (מעשה)?

וע"פ הנ"ל – שהלשון „פעולתו גו“

יב. ע"פ האמור לעיל (סעיפים ח"ט) בדיוק הלשון „פעולתו אשר עבד בה“ – שהרצון (העצמי) במצוות קשור (לא כל כך בכוונת המצוות, אלא) במעשה המצוות – יש להוסיף רמז בענין ההילולא של רבינו הזקן (כ"ד טבת) [שחלה (ברוב השנים) בשבוע דפ' וארא] – מן ההפטרה:

בין אגרות הקודש שנכללו ע"י „הרבנים שי' בני הגאון המחבר ז"ל נ"ע“⁶⁷ בספר התניא, ישנה אגרת תנחומים⁶⁸ (בתוספת ביאור על האגרת) שכתב רבינו הזקן לאחר פטירתו של הרמ"מ מהורודוק – שהי' (לא רק צדיק⁶⁹, אלא) נשיא⁷⁰.

תוכן אגרת זו (וביאורה), שגם לאחר פטירת הצדיק נמשכת לתלמידיו כו' הארה מ"מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו"⁷¹. ורואים אנו בזה דבר פלא, שבאגרת זו⁷² נקט רבינו הזקן את לשון ההפטרה של שבת זו⁷³ – „(שבק חיי רוחו) פעולתו אשר עבד בה“.

67 ל' ההסכמה לתניא.

68 אגה"ק סכ"ז. נדפסה (עם השלמה) ב„אגרות-קודש“ (קה"ת תשמ"ט) יא (צ' כה).

69 כמו האגרת ס"י כח שהיא על פטירת בן הרה"צ רלו"צ מבארדיטשוב. ולהעיר שגם שם כותב (בנוגע ל„חסד ה"י“) פונעל ישועות.

70 ראה בית רבי ח"א ספ"ד ואילך. וראה לקו"ד ח"א ל, א. ח"ב רעו, א ואילך. ועוד.

71 ל' אדה"ז שם בביאור (קמז, סע"א).

72 קמו, א.

73 להעיר ג"כ שלשונו שם, בראותו ילדיו

מעשה ידיו בקרבנו יקדישו שמו" הוא (ע"פ) ל' ההפטרה דפ' שמו" (ישע"י כט, כג) – כמנהג האשכנזים, וכ"ה מנהג חב"ד – והרי ההסתלקות היתה „במוש"ק דשמות“ (ל' הצ"צ – נדפס במענה לשון (ווילנא, תער"ב. קה"ת תשי"ט. תשכ"ז. ועוד) בתחלתו. פסקי דינים תמב, א). וראה בארוכה לקו"ש חט"ז ע' 33 ואילך, השייכות דכ"ד טבת לפ' שמות.

74 קמו, ב. ועד"ז להלן (קמז, א) „מחשבותיו

ודיבוריו“.

לידי ביטוי (לא כל כך בענינים ובהשפעות שבהם ניכרת מעלת עבודתו, אלא) דוקא בפעולות⁷⁶ (שמחוץ⁷⁷ הימנו⁷⁸)

(נ"ד) המבואר לעיל בנוגע למצוות, שהרצון העצמי דמצוות בא בעיקר לידי ביטוי במעשה המצוות).

יד. וזהו גם מה שמצינו אצל רבותינו נשיאינו, החל מהבעש"ט, שראשית התעסקותם לטובת הזולת היתה – עשיית טובה ליהודי בגשמיות⁷⁹

– כמסופר בכמה משיחות ורשימות כ"ק מו"ח אדמו"ר⁸⁰, שהבעש"ט וחבריו (הצדיקים הנסתרים) היו סובכים ממקום למקום בין יהודים, לראות במה יוכלו לעזור להם בגשמיות, ורק אחרי זה התעסקו בסיוע להם ברוחניות –

שכן בהשפעת טובה גשמית אין ניכרת כל כך השייכות לצדיק (ומעלת עבודתו) – שהרי גם אדם אחר, שאינו בדרגת צדיק, הי' יכול לעשות טובה

53

רומזת לעילוי דמעשה (כצד הקדושה) – יש לומר, שמטעם זה נקט באגרת לשון זו, שכן זהו ענין עיקרי בעבודת הצדיק כדלקמן.

יג. ובהקדים שינוי עיקרי בין האגרת לביאור:

באגרת ההדגשה העיקרית היא על פעולת הצדיק – ש"ש, שבק חיים לכל חי", היינו שממשיך "חיים" (גם לאחר הפטירה) בעבודת ה' "בכל אחד ואחד כפי בחי' התקשרותו", וכן "במילי דעלמא... דצדיקייא מגינין על עלמא".

ואילו ב"ביאור" ההדגשה העיקרית הוא על קבלת תלמידיו – שגם אחרי פטירת רבם מקבלים הם מעבודת הצדיק (ואדרבה – לא זוי בלבד, אלא "מבחי' רוח רבם העצמיות").

ועפ"ז יש לבאר בדרך אפשר החילוק הנ"ל בין האגרת לביאור:

"פעולה" מורה שכח הפועל שבפעולה נפרד כבר מן האדם הפועל (וי"ל שזהו נפרד עוד יותר מ"מעשה"), ולכן יתכן שלא יהי' ניתן להכיר כלל בפעולה מי עשהא.

ולפיכך: כאשר הנדון העיקרי הוא קבלת התלמידים – אזי הלשון היא "דיבוריו ומחשבותיו" (שבהם מאירות בגילוי מדות הצדיק – אהבה יראה ואמונה).

משא"כ כאשר הכוונה היא לבטא את גדולת הצדיק ומה שפעל הוא – הרי עיקר העילוי הוא "פעולתו אשר עבד בה". לפי שעצמיות הצדיק⁷⁵ באה

(76) להעיר מפתגם אדמו"ר מהורש"ב נ"ע (ספר השיחות הי"ט ע' 31): א' חסיד באדארף זיין א' איבערגעגעבענער צו די פעולות פון רבי'ן (נת' בשיחת ש"פ וישב תשכ"א). ולהעיר גם מלקו"ש שם (ע' 36 ואילך).

(77) ראה קונטרס ענינה של תורת החסידות (סעיף כ) – בביאור הפנימי בזה שד' אמות של אדם קוננת לו בכ"מ (ב"מ י א), ע"ש.

(78) להעיר שגם בתלמיד ומצד התלמיד – שלימות העילוי היא "אשר יצק מים", שימוש (מ"ב ג, יא. ברכות ז, ב).

(79) ראה לקו"ש ח"א ע' 261.

(80) ראה "התמים" ח"ב ע' מד [138]. ועוד.

(75) שדומין לבוראם (רות רבה פ"ד, ג. ועוד).

כזאת – ודוקא עבודה זו היתה התחלת
התעסקותם עם בני ישראל, לפי שבזה

דוקא מתבטאת עצמיותם⁸¹.

(משיחת ש"פ וארא תשל"ב)

(81) להעיר ג"כ ממה שכתב אדה"ז קרוב
להסתלקותו (אגה"ק ס"כ (איהו וחיהי), נפש

השפלה) – אריכות במעלת העשי' וגשמית (ראה
בארוכה לקו"ש חט"ז שיחה לכ"ד טבת).

